

Srbsko

Srbsko od roku 2015 roste a dynamika tohoto růstu se průběžně zlepšuje (z 0,8 % v roce 2015 až na solidní 4 % v loňském roce 2018). Míra inflace se pohybuje mezi 2,1 %. V zemi žije přes 7 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele dosahovalo hodnoty 6 800 USD v roce 2018. V zemi je vysoká míra nezaměstnanost na úrovni 13,8 % a běžný účet platební bilance je v deficitu.

Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Růst HDP (%)	2,8	1,9	4,0	3,5	4,0	4,0
HDP/obyv. (USD)	5 426	5 901	6 814	7 198	7 839	8 489
Míra inflace (%)	1,1	3,1	2,1	2,4	3,0	3,0
Nezaměstnanost (%)	15,9	14	13,8	13,5	13,2	12,9
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-1,2	-2,4	-2,7	-2,8	-2,8	-3
Populace (mil.)	7,1	7,0	7,0	7,0	6,9	6,9
Konkurenceschopnost	90/138	78/137	65/140	–	–	–
Exportní riziko OECD	6/7	5/7	5/7	–	–	–

Odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, WEF

- ▶ Evropská unie uzavřela se Srbskem dohodu o zóně volného obchodu
- ▶ V žebříčku konkurenceschopnosti, který sestavuje Světové ekonomické fórum (WEF), se Srbsko posunulo na 65. pozici ze 140 srovnávaných ekonomik a dle OECD je stupeň exportního rizika 5/7.

Vývoz ČR do Srbska 2018 (2017), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2018 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2017 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
8703	Osobní automobily aj. motorová vozidla pro přepravu osob	2 264 960	14,8	2 020 822	12,1
2716	Energie elektrická	1 524 813	9,9	1 573 397	-3,1
8517	Přístroje pro vysílání, přijímání hlasu, obrazů ap. dat	923 835	6,0	174 997	427,9
8544	Izolované dráty, kabely aj. izolované el. vodiče vláken	450 820	2,9	423 949	6,3
8471	Stroje pro automat. zprac. dat, jednotky, snímače ap.	420 967	2,7	390 966	7,7
4205	Výrobky ostatní z usně přírodní kompozitní	341 821	2,2	265 371	28,8
2704	Koks, polokoks z uhlí černého, hnědého, rašeliny	293 958	1,9	1 017 974	-71,1
7404	Odpad šrot měděný	265 504	1,7	210 253	26,3
3402	Prostředky povrchově aktivní prací čisticí aj.	244 043	1,6	80 069	204,8
8708	Části, součásti a příslušenství motorových vozidel čísel 8701 až 8705	230 799	1,5	270 991	-14,8
Celkem TOP 10		6 961 520	45,4	6 428 789	8,3
Celkem vývoz		15 331 249		14 132 257	8,5

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR ze Srbska 2018 (2017), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2018 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2017 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
2716	Energie elektrická	2 086 014	16,6	1 231 622	69,4
9401	Sedadla (jiná než sedadla čísla 9402), též proměnitelná v lůžka, jejich části	1 808 400	14,4	1 880 671	-3,8
8536	El. zařízení k vypínání, spínání nebo k ochraně el. obvodů aj. < 1 000 V	1 262 223	10,1	408 454	209,0
7208	Výr z železa oceli nad 600mm válč. za tepla	879 549	7,0	336 154	161,7
7209	Výr z železa oceli nad 600mm válč. za studena	844 939	6,7	215 634	291,8
3917	Trouby trubky hadice příslušenství z plastů	723 353	5,8	526 614	37,4
8501	Elektrické motory a generátory (kromě generátorových soustrojí)	521 339	4,2	498 271	4,6
8544	Izolované dráty, kabely aj. izolované el. vodiče vláken	443 545	3,5	163 074	172,0
7409	Desky plechy pásy měděné o síle nad 0,15 mm	406 352	3,2	340 895	19,2
4011	Pneumatiky nové z pryže	294 440	2,3	332 949	-11,6
Celkem TOP 10		9 270 154	73,8	5 934 338	56,2
Celkem dovoz		12 557 337		14 132 257	-11,1

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Dopravní průmysl a infrastruktura

V Srbsku v současné době probíhá mimořádný boom z hlediska budování dopravní infrastruktury. Velké projekty jsou jak v oblasti rozvoje železniční sítě, silniční včetně klíčových dálnic, vodní dopravy (budování a modernizace přístavů) i letecké dopravy (letišť).

Mimořádným projektem je například železniční rychlostní trasa Bělehrad–Budapešť. Projekt je financován z čínské strany, a proto možnosti jsou především v oblasti subdodávek. Celková hodnota trati, která by měla spojit řecký přístav Pireus s Budapeští je odhadována na 2,89 mld. USD. Srbsko realizuje i další projekty na hlavních i regionálních tratích. Jedním z dalších významných projektů je i modernizace 100 km trati Bělehrad–Niš v hodnotě 234 mil. USD.

V současné době také probíhá výstavba částí silničního Koridoru 10, který území Srbska spojí s Rakouskem, Maďarskem, Slovinskem, Chorvatskem Bulharskem, Severní Makedonií a Řeckem.

► Energetický průmysl

Velké projekty v energetickém průmyslu si sice do značné míry již rozdělili čínští a ruští investoři, ale velmi dobré možnosti pro obchod i investice se otevírají pro dodavatele technologií v oblasti obnovitelných zdrojů energie. Před modernizací je velká řada (často mazutových) tepláren. Dá se očekávat, že poroste poptávka po kotlích na štěpku, pelety a další biomasu a paralelně s tím očekáváme nárůst zájmu o technologie na výrobu těchto alternativních paliv.

► Stavební průmysl

V Srbsku lze v nejbližším období očekávat rozmach stavebnictví. V realizaci jsou velké stavební projekty. Rozběhla se výstavba gigantického projektu v centru hlavního města „Belgrade Waterfront“. Roste poptávka po nových bytech, ale i modernizaci stávajících bytových domů a jejich energetické úspornosti. S tím souvisí i technologie pro monitorování spotřeby energií a vody a zařízení na jejich efektivnější využívání.

► Strojírenský průmysl

Strojírenská výroba má v Srbsku dobrou tradici již z dob bývalé Jugoslávie. V řadě výrobních podniků se nachází velké množství technologického vybavení a strojů českého původu, které jsou již za hranicí své technické či morální životnosti. Lze proto očekávat poptávku po repasích, aktualizaci řídicích jednotek anebo nových strojích. Dodatečným impulzem, který přinese růst poptávky, jsou státní dotace pro vojenské strojírenské podniky, které se snaží modernizovat strojový park a dosáhnout tak zlepšení konkurenceschopnosti.

► Vodohospodářský a odpadní průmysl

Srbsku v podstatě chybí ekologická infrastruktura, jako jsou čistírny odpadních vod a funkční kanalizace. I systém zásobování pitnou vodou je na úrovni, která ani zdaleka nedopovídá požadavkům EU. Je proto patrný rostoucí zájem o dodávky technologií a řešení v této oblasti a s tím, jak se bude rozšiřovat čerpání z předvstupní pomoci EU, poroste i objem prostředků, které bude srbská státní správa nucena v této oblasti investovat.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Potenciál v zemědělství se nadále spatřuje především v genetickém materiálu pro chov hovězího, ale i vepřového dobytka a v rybářství. Je předpoklad, že poroste zájem o inseminační dávky z ČR a lze očekávat i růst poptávky po vybavení pro chov a zemědělskou produkci obecně.

V souvislosti s před vstupními fondy jako je IPARD, který umožňuje čerpat dotace na nákup zemědělské mechanizace (zejména traktorů), lze očekávat růst v tomto segmentu.

► Železniční a kolejová doprava

S modernizací dopravní infrastruktury nepřimo souvisí i modernizace vozového parku dopravců. Srbsko postupně obnovuje vozový park pro osobní i nákladní dopravu, ale i tramvaje. Stávající vozový park z velké části dlouho přesluhuje svou standardní dobu technické i morální životnosti a lze tedy očekávat nejen nákupy nových, ale (kvůli složité hospodářské situaci) i ekonomicky zajímavější modernizaci stávajících dopravních prostředků.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Železniční a kolejová doprava	HS 0402 - Mléko, smetana zahuštěná, slazená
	HS 8602 - Ost. lokomotivy a malé posunovací lokomotivy
	HS 8603 - Železniční nebo tramvajové osobní vozy a nákladní vozy, s vlastním pohonem
Dopravní průmysl a infrastruktura	HS 8604 - Vozidla pro údržbu železničních, tramvajových tratí, traťovou službu, s vlastním pohonem
	HS 8609 - Kontejnery speciálně konstruované a vybavené pro přepravu jedním nebo více druhy dopravy
Energetický průmysl	HS 8403 - Kotle k ústřednímu vytápění, jiné než parní kotle
	HS 8404 - Pomocná zařízení pro použití s kotli; kondenzátory pro parní pohonné jednotky
	HS 8410 - Vodní turbíny, vodní kola a jejich regulátory
	HS 8416 - Hořáky pro topeniště, mechanická příkladací zařízení, včetně roštů, ap. zařízení
	HS 8428 - Ost. zvedací, manipulační, nakládací nebo vykládací zařízení
Stavební průmysl	HS 7223 - Dráty z nerezavějící oceli
	HS 7227 - Tyče a pruty, válcované za tepla, v nepravidelně navinutých svitcích, z ost. legované oceli
Strojírenský průmysl	HS 8438 - Stroje pro přípravu, výrobu potravin nebo nápojů
	HS 8455 - Stolice tratě válcovací válce pro ně
	HS 8457 - Obráběcí centra, stroje stavebnicové konstrukce aj. obráběcí stroje, pro obrábění kovů
Vodohospodářský a odpadní průmysl	HS 8413 - Čerpadla na kapaliny, též vybavená měřicím zařízením; zdviže na kapaliny
	HS 8481 - Kohouty, ventily ap. zařízení pro potrubí, kotle, vany aj.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0510 – Ambra šedá, kastoreum, cibet a pižmo; žluč, žlázy aj.
	HS 2203 – Pivo ze sladu
	HS 8432 – Stroje a přístroje pro zemědělství, zahradnictví a lesnictví ap.
	HS 8701 – Traktory a tahače
	HS 8716 – Přívěsy a návěsy; ost. vozidla bez mechanického pohonu; jejich části

Příležitosti pro rozvojovou spolupráci

Kategorie vyspělosti země: HDC

Srbsko je kandidátskou zemí EU, což výrazně ovlivňuje současnou vládní politiku. Veškeré vládní reformy a strategie se proto soustředí na přípravu země pro vstup do EU. Srbsko je relativně vyspělou ekonomickou zemí, avšak jsou zde značné rozdíly mezi vyspělostí hlavního města a venkovských oblastí, hlavně u východních hranic země.

Obecnými cíli země, které jsou zmiňovány v pracovních dokumentech a návrzích jsou vytváření makroekonomické stability, konkurenceschopnosti, zaměstnanosti, udržitelného rozvoje a podpora evropské integrace.

► Sektor státní správy a občanské společnosti

Sektor státní správy a občanské společnosti je dlouhodobě orientován na evropskou integraci. Ze strany vládních institucí na všech úrovních tak existuje poptávka po přenosu evropských standardů a norem. Struktury místních samospráv mají zájem o přenos know-how v oblasti čerpání prostředků z fondů předvstupní pomoci.

► Sektor vody a sanitace

V sektoru vody a sanitace trpí Srbsko nedostatkem čistíren odpadních vod (ČOV), pouze 15 % odpadních vod je čištěno. Lze očekávat, že v rámci přístupového procesu bude potřeba vybudovat stovky až tisíce různých čistíren a kanalizačních systémů.

Zdroj dat: <http://www.worldbank.org>